

ಶಿಶುವಿಹಾರಗಳನ್ನು ಸಮನ್ವಯದ ಸ್ಥಳವಾಗಿಸುವುದು

ಆನಂದಲಕ್ಷ್ಮಿ

ಸಮನ್ವಯಎನ್ನುವುದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೇಳಬರುತ್ತಿರುವ ಪದ. ಇದು ಬಹಳ ಚಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತು ಒಂದು ಹಿತವಾದ ಅನುಭವವನ್ನು ನೀಡುವಂತಹ ಪದ. ಆದರೆ ಸಮನ್ವಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೇಗೆ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬುದು ಹೆಚ್ಚಿನಂಶ ಬೀಜಗಣಿತದ ಬೀಜಾಕ್ಷರ x ನಂತೆ ಅಜ್ಞಾತವಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ.

ಎಲ್ಲಾ ವಯೋಮಾನದ ಗುಂಪುಗಳವರನ್ನು ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಮಟ್ಟದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಸಮಾವೇಶನಗೊಳಸುವುದು ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡುವ ಒಂದು ಯಶಸ್ವೀ ಪ್ರಯೋಗದ ದೃಷ್ಟಾಂತವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ರಾಜಕುಮಾರಿ ಅಮೃತ್ ಕೌರ್ ಶಿಶು ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ಶಿಶುವಿಹಾರವು ದೆಹಲಿಯ ಲೇಡಿ ಇರ್ವಿನ್ ಕಾಲೇಜ್‌ನ ಶಿಶು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಭಾಗದ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯವಾಗಿ 1959ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಈಗ ಇದು ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಂಡಿದ್ದರೂ ಇದರ ತತ್ವಗಳು ಅದೇ ರೀತಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಉಳಿದಿವೆ. ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವುದರಿಂದ ಹಲವಾರು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಇದು ಹೊಂದಿದೆ. ಸುಮಾರು 1980ರಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಸುಂದರವಾದ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ನಮಗೆ ಧನಸಹಾಯ ದೊರೆಯಿತು. ಕಟ್ಟಡದ ವಿನ್ಯಾಸಕಾರರಾದ ಸ್ಟೈನ್, ದೋಶಿ ಮತ್ತು ಭಲ್ಲ (ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಗಳಿಸಿದಂತಹವರು) ನಮ್ಮೊಡನೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿದರು. ಫಲವಾಗಿ ಸ್ಟೈನ್ ಅವರ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸೋಪಜ್ಞ ಕೃತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಅದೃಷ್ಟ ನಮ್ಮದಾಯಿತು. ಹುಲ್ಲು ಹಾಸಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ತೆರೆದ ಹಿಂಬದಿಯ ಅಂಗಳ, ವಿಶಾಲವಾದ ಕೋಣೆಗಳು, ಹೊರಾಂಗಣ ಆಟದ ಮೈದಾನಗಳು, ವಿಶಾಲವಾದ ಲಾನ್ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಗತವನ್ನು ಬಯಸುವ ದಿಡ್ಡಿಬಾಗಿಲು ಇಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಯಿತು.

ದಾಖಲಾತಿ ನಿಯಮಗಳು: ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಕ್ಕೊಂದು ಕನ್ನಡಿ

ಶಿಶುವಿಹಾರವು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಘಟಕವಾಗಿದ್ದ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ, ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ದಾಖಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ವರ್ಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ, ಪೋಷಕರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಅನೌಪಚಾರಿಕವಾದ ಭೇಟಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಮಗುವು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅನಂತರ, ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ, ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಆಟದ ವಸ್ತುಗಳ ಜೊತೆ ಅವರು ಹೇಗೆ ಆಟವಾಡುವರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವನ್ನೂ ದಾಖಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಾವು ಅರಿಯುವ ಮೊದಲೇ ಈ ಪೂರ್ವ ದಾಖಲಾತಿಯ ಭೇಟಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ದಾಖಲಾತಿಯನ್ನು ಬಯಸುವ ಮಕ್ಕಳ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಅವಧಿಗಳಾಗಿ ಬದಲಾದವು. ಇಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಪೋಷಕರು ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಅದೃಶ್ಯ ಮಾನದಂಡಗಳು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಎರಡು ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದವು: ಮಗುವಿನ ಗ್ರಹಣಶಕ್ತಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆಯ ಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ತಂದೆತಾಯಿಯರು ಎಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು ಎಂಬುದು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಅಂಕಗಳಿಸಿದ ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಮುತುವರ್ಜಿ ಹೊಂದಿದ ಪೋಷಕರು ಆಯ್ಕೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಣ್ಣ ಮಗುವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಕಾರಣ ಕೆಲವು ಕುಟುಂಬಗಳು ನಿರಾಶೆಯಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಆಗ ನಾವು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ ಪೋಷಕರನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಚುರುಕಾಗಿರುವ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಏಕೆ ದಾಖಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ನಮಗಿರುವ ಪರಿಣಿತಿ ಮತ್ತು ಬದ್ಧತೆಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ? ಎಂದು ಒಂದು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಶಿಶುವಿಹಾರದ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದೆ. ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಶಿಶುವಿಹಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದು, ಆದರೆ ನಾವು ನೀಡುವಂತಹ ಶಿಕ್ಷಣವಿಲ್ಲದೇ ಅವರು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಸೇರದಂತೆ ಆಗಬಹುದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಿಸಿ–ಬಿಸಿಯಾದ

ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು, ಆದರೆ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ನಾವು ದಾಖಲಾತಿ ನಿಯಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಬಂದೆವು. ಈಗ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುತ್ತಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಒಡಹುಟ್ಟಿದವರು, ಇದೇ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಬೋಧಕ ವರ್ಗದವರ ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು. ಶಿಶು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸೇರಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ದತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅವಳಿಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುವುದು ಎಂದು ನಾವು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆವು. ಉಳಿದ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಇಡಲಾಯಿತು.

ದಾಖಲಾತಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಮಾಡದಿರಲು ನಾವು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದರಿಂದ, ಮೊದಲು ಬಂದವರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುವ ನಿಯಮವನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ತೊಡಗಿದೆವು. ಅರ್ಜಿ ನೀಡುವ ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನ ಅರ್ಜಿ ವಿತರಿಸಲು ಇರುವ ಕೋಣೆಯ ಕಿಟಕಿಯ ಹೊರಗೆ ಬೆಳಗ್ಗೆ 5.00 ಗಂಟೆಯಿಂದಲೂ ಸರದಿಯ ಸಾಲು ಸೇರಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ತಮ್ಮ ಪರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲು ಯಾರನ್ನಾದರು ಕಳುಹಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದವರು ಸಹಜವಾಗಿ ಮೊದಲಿಗರಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಸರದಿ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನ ಜವಾನರು, ಚಾಲಕರು ಮತ್ತು ಗುಮಾಸ್ತರು ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವು ಪೋಷಕರು ತಮಗಿರುವ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಚಾಕಚಕ್ಯತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟರು!

ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ, ಆಸಕ್ತಿಕರವಾದ ವಿಷಯವೊಂದು ನಡೆಯಿತು. ಬಂದಂತಹ ಮಕ್ಕಳು ವಿಶಾಲ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡುವವರಾಗಿದ್ದು ಅನೇಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದವರಾಗಿದ್ದರು. ಅಂಗವೈಕಲ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ನಾಲ್ಕೈದು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರು (ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಡೌನ್ ಸಿಂಡ್ರೋಮ್, ದೃಷ್ಟಿಮಾಂದ್ಯತೆ, ಸ್ಪಾಸ್ಟಿಕ್-ಮಿದುಳಿನ ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯು). ನಾವು ಅವರನ್ನೂ ದಾಖಲಿಸಿಕೊಂಡೆವು ಮತ್ತು ಅವರಿಗಾಗಿ ಶೀಘ್ರವೇ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ವಿಭಾಗವನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆವು. ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಕರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು, ತರಬೇತಿ, ಅನುಭವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಅತ್ಯಂತ ಸೌಹಾರ್ದತೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದವರು ಇದರ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತರು. ನಂತರದ ವರ್ಷ, ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಸಾಧಾರಣ ಅಂಗವೈಕಲ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಿ ಮತ್ತೆ ಐದು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿಕೊಂಡು ತರಗತಿಯನ್ನು ಹತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ತರಗತಿಯನ್ನಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿದೆವು.

ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಭಾಗವೂ ನದಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದವು: ಕಾವೇರಿ, ಯಮುನಾ, ನರ್ಮದಾ ಹೀಗೆ. ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಮಕ್ಕಳಿರುವ ತರಗತಿಯನ್ನು ಸಂಗಮ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಯಿತು.

ಆದರೂ ನಾವು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಮೈಲುಗಳಷ್ಟು ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದ ಕೆಲವೊಂದು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನಾವು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲಾ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಿದ್ದೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಮನೆಯನ್ನು ತಲುಪುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ದಣಿದಿರುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ನಮಗೆ ಅನ್ನಿಸಿತ್ತು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವೂ ಶಾಲೆಗೆ ಬರುವಾಗ ಮತ್ತು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಶಾಲಾ ವಾಹನದಲ್ಲಿ 30 ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಮೀರಿ ತಮ್ಮ ಸಮಯವನ್ನು ಕಳೆಯದಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಮಗೆ ಸೂಕ್ತವೆನಿಸಿತು. ಅಥವಾ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮನೆಯವರೊಂದಿಗೆ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಬಂದರೂ ಶಾಲೆಗೆ ಬರಲು ಒಂದು ಸಾಧಾರಣ ಸಮಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವತ್ತ ಗಮನ ನೀಡಿದೆವು. ಇದರ ನಂತರದ ವರ್ಷದ ದಾಖಲಾತಿಯ ನಿಯಮದಲ್ಲಿ, ಶಾಲೆಯ ಐದು ಕಿ.ಮೀ. ಫಾಸಲೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಹೊಸದಾಗಿ ದಾಖಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆವು. ಪೋಷಕರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಹೊಸದಾಗಿ ದಾಖಲಾದ ಒಂದೆರಡು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಂದೆರಡು ಕಿ.ಮೀ. ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ರಿಯಾಯ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಯಿತು. ಅನೇಕ ಪೋಷಕರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಲು ಇರುವ ಈ "ಮಾಯಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿ"ಯಲ್ಲಿ ಬರಲು ತಮ್ಮ ಗೆಳೆಯರ, ಸಂಬಂಧಿಕರ ವಿಳಾಸಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರೆಂದು ನಮಗೆ ನಂತರ ತಿಳಿದುಬಂತು. ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ನಮಗಿಂತ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದಿರುತ್ತಿದ್ದರು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು: ಸಂಗಮ, ಸಬಲೀಕರಣ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ಬೆಳಗಿನ ನಿಗಾ ಘಟಕ

ಸಂಗಮ

ಸಂಗಮ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ 3 ರಿಂದ 7 ವರ್ಷದ ಒಳಗಿರುವ ಹತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಮಕ್ಕಳು ಮುಖ್ಯ ಗುಂಪಿಗೆ ಸಂಗೀತ ಅಥವಾ ಮಣ್ಣಿನ ಕಲಾ ತರಗತಿಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಶಾಲೆಗೆ ಮತ್ತು ದಿನಚರಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡ ನಂತರವೇ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಹಿರಿಯ ಮಕ್ಕಳ ನೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ತರಗತಿಯನ್ನು ವೀಕ್ಷಕರನ್ನಾಗಿ ಕರೆದೊಯ್ಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕೆಲವೊಂದು ಸಲ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿರುವ ತರಕಾರಿಯ ತೋಟಕ್ಕೆ ಅವರು

ತಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಕರೊಂದಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಓದಲು, ಬರೆಯಲು ಕಲಿಯುತ್ತಿರದಿದ್ದರೂ, ಅವರು ಅಲ್ಲಿನ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಪರಿಚಿತರಾಗಿ ತಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸೇರಿದವರು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದು ಅವರ ಶಾಲೆ. ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾಗಿ ಆಗುವಂತಹ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸಮಾವೇಶಣೆ.

ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಾವು ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ವಿಷಯ ಬಲು ಬೇಗ ಹರಡಿತು, ಆದರೆ ನಮ್ಮದು ಶುಲ್ಕ ವಿಧಿಸುವ ಶಾಲೆಯಾಗಿತ್ತು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಕೆಳ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಜನರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಗೆ ಕರೆತರುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾವು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಆದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುತ್ತಿರುವ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿರುವ ಸಿರಿವಂತ ಪೋಷಕರನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಮಗುವಿನ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಭರಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ನಮ್ಮ ಈ ಮನವಿ ತಿರಸ್ಕೃತವಾಗುತ್ತಿದ್ದದ್ದು ಅಪರೂಪ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾನು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸಬಲೀಕರಣ ಕೇಂದ್ರ

ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ಎರಡು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಫಾಸಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳು ಯಾರಾದರೂ ಮಾನಸಿಕ ಅಥವಾ ದೈಹಿಕ ನ್ಯೂನತೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟವರು ಇದ್ದಾರೆಯೇ ಅಥವಾ ಅವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಸೂಕ್ತವಾದ ಶಾಲೆ ಸಿಗದಿರುವುದರಿಂದ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದಿರುವರೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಒಂದು ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದೆವು. ಈ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡಲು, ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಚಿವಾಲಯದ "ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನೂತನ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಗಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ"ದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಧನಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದೆವು ಮತ್ತು ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಅವರಿಂದ ಧನಸಹಾಯ ಪಡೆದ ಅದೃಷ್ಟ ನಮ್ಮದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೀಟಿನಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷ ಸೀಟ್ ಬೆಲ್ಟ್ ಇರುವ ಒಂದು ವಾಹನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡೆವು. ಹೀಗಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವನ್ನು ಮನೆಯಿಂದ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಅವರನ್ನು ಪುನಃ ಮನೆಬಾಗಿಲಿಗೇ ಮರಳಿ ಕಳುಹಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ವಿವಿಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿದ್ದು ಜನ ಮಾಧ್ಯಮದವರ ಗೊಂಬೆಯಾಟ. ಜನ ಮಾಧ್ಯಮವು ಪ್ರತಿಭಾಪೂರ್ಣ ಸಂಗೀತಗಾರರು ಮತ್ತು ಕಲಾವಿದರು ಇರುವ ಒಂದು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ತಂಡ. ಯುಜಿಸಿಯ ವಿಸ್ತರಣಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಧನಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದ ಹಾಗೂ ಸಾಧಾರಣ ಅಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ ಮಿಶ್ರ ಗುಂಪಿಗೆ ಶಾಲಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಸಬಲೀಕರಣ ಕೇಂದ್ರದ್ದಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಗೆ ಅನೇಕರು ಭೇಟಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಹಗಲು ಆರೈಕೆ ಕೇಂದ್ರ

ನಮ್ಮ ಶಿಶುವಿಹಾರದಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಕೆಲವು ತಾಯಂದಿರು ಪೂರ್ಣಾವಧಿಯ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವವರು, ಇವರಿಗೆ 12 ಗಂಟೆಗೆ ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟ ನಂತರ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಕಂಡುಕೊಂಡೆವು. ಹೀಗಾಗಿ, ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ನೀಡಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಡುವ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆವು. ಈ ಮಕ್ಕಳ ಅಣ್ಣ ಅಥವಾ ಅಕ್ಕ ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅವರೂ ನಿತ್ಯ ತಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ಅವಧಿ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಬಂದು ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದೆವು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ, ತಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳು ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಅಲ್ಲದಿದ್ದ ಕೆಲವರು ನಮ್ಮ ಹಗಲು ಆರೈಕೆ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ದೊಡ್ಡಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಹಗಲು ಆರೈಕೆ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರ ವಯೋಮಾನದ ಮಕ್ಕಳು ಇದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಲಂಬಾಂತರ ಗುಂಪು ಎಂದು ಕರೆಯುವ ಪರಿಪಾಠ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಬಿಸಿ ಊಟ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮಲಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಉಳಿದವರಿಗೆ, ಕಲೆ, ಕಸೂತಿ, ಆಟ ಮತ್ತು ಸಂಗೀತ, ನಾಟಕ ಹಾಗೂ ಗೊಂಬೆಯಾಟದ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು ಇರುತ್ತಿದ್ದವು. ಈ ವಿಭಾಗವು ಸಂಜೆ 5.00ರವರೆಗೂ ತೆರೆದಿರುತ್ತಿತ್ತು. ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಸುರಕ್ಷಿತ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಇರುವರು ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಸಹವಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವರು ಹಾಗೂ ವೃತ್ತಿನಿರತ ನಿಗಾವಹಿಸುವವರೊಂದಿಗೆ ಇರುವರು ಎಂದು ಪೋಷಕರಿಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಸೇವೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಜನಪ್ರಿಯವಾದವು. ಅನೇಕ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಇದು ಮಾದರಿಯಾಯಿತು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಬೆಲೆಕಟ್ಟಲಾಗದ ಸಂಪತ್ತು.

ವಿಶೇಷಚೇತನ ಯುವಕರಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ

ರಜತ ಮಹೋತ್ಸವದ ವರ್ಷವಾದ 2015ರಲ್ಲಿ, ಎಸ್ಇಟಿಯು, ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಪೂರ್ವ ತರಬೇತಿ ಘಟಕ (ದಿ ಸಿಸ್ಟಮಿಕ್ ಅರ್ಲಿ

ರಾಜಕುಮಾರಿ ಅಮೃತ್ ಕೌರ್ ಶಿಶು ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಾಹಿತಿ

ಸುಧಾ ಪಾರ್ಥಸಾರಥಿ

ಕೇಂದ್ರವು ನೀಡುತ್ತಿರುವ ವಿವಿಧ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ:

ಹಸುಗೂಸುಗಳ ಆರೈಕೆ ಮತ್ತು ಹಗಲು ಆರೈಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (ಆರು ತಿಂಗಳಿಂದ – ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷದವರೆಗೆ)

ಕಿಲ್ಕಾರಿ: ಎಳೆ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಘ (ಆರು ತಿಂಗಳಿಂದ – ಎರಡು ವರ್ಷದವರೆಗೆ)

ಆಟದ ಕೇಂದ್ರ (2 – 3 ವರ್ಷದವರಿಗೆ)

ಶಿಶುವಿಹಾರ (3 – 5 ವರ್ಷದವರಿಗೆ)

ಎಸ್‌ಇಟಿಯು: ಅಪಾಯದಲ್ಲಿರುವ ಹುಸುಗೂಸುಗಳಿಗಾಗಿ ಶೀಘ್ರ ಉಪಕ್ರಮ ಘಟಕ (ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ – 3 ವರ್ಷದವರೆಗೆ)

ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (3–12 ವರ್ಷದವರಿಗೆ)

ವಾಕ್ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿನಿಷ್ಠ ಚಿಕಿತ್ಸೆ

ಸಾಥಿ: ಸಮಾಲೋಚನಾ ಘಟಕ

ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಯುನಿಟ್) ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. ಇದು ಬೆಳವಣಿಗೆ ವೈಕಲ್ಯದ (ಹುಟ್ಟಿದ ನಂತರ) ಅಪಾಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಎಳೆಯ ಮಕ್ಕಳ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾದ ಉಪಕ್ರಮ.

ಈ ಕೇಂದ್ರವು ಪ್ರಸ್ತುತ (2013 –2014) 150 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಅವರನ್ನು ಒಂಭತ್ತು ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ನದಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ: ಶಿಪ್ರ, ನರ್ಮದಾ, ಕಾವೇರಿ, ಸರಯೂ ಮತ್ತು ಸಂಗಮ – ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತರಗತಿಯೂ ಯಾವುದೇ ಬಲವಂತವಿಲ್ಲದೆ ಅಥವಾ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಹರಿಯುವ ನೀರಿನ ಹರಿವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ನದಿಯಂತೆ – ಕೇಂದ್ರದ ವಿಧಾನವಾದ ಮಕ್ಕಳ ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ಆರೈಕೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹೇಳುವ ಒಂದು ಆದರ್ಶ.

ಕೇಂದ್ರದ ಸಮನ್ವಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾದ "ಸಂಗಮ" ವಿಭಿನ್ನ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಬಂದ ನೀರು ಒಂದು ತೊರೆಯಾಗಿ ಕೂಡಿಹರಿಯುವುದನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೂ ವಿಭಿನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವಿಭಿನ್ನ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ಬಂದ ಮಕ್ಕಳು ಒಂದೆಡೆ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕಲಿತು ವಿಕಸನಗೊಳ್ಳುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಪೂರ್ವ ಉಪಕ್ರಮ ಘಟಕ – ಎಸ್‌ಇಟಿಯು ಮನೆ ಮತ್ತು ಶಾಲಾ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ನಡುವೆ ಉಂಟಾಗುವ ಅಂತರವನ್ನು ಬೆಸೆಯುತ್ತದೆ.

ಎರಡು ತರಗತಿ ಕೋಣೆಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇಡಲಾಗಿದ್ದರೂ ಈ ತರಗತಿ ಕೋಣೆಗಳು ಸಾಧಾರಣ ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಭೌತಿಕವಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿವೆ. ಶಿಶುವಿಹಾರದ ಎರಡು ವಿಭಾಗಗಳು ಸಮನ್ವಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತಹದ್ದಾಗಿವೆ. ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಸಮಯ, ಆಟದ ಸಮಯ, ಪಠ್ಯೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿನ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ, ಹಬ್ಬಗಳ ಆಚರಣೆ, ಪ್ರವಾಸ ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ವಾತಾವರಣವು ಜೊತೆಗಾರರನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕಲಿಕೆಗೆ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಲ್ಲದೇ ಒಬ್ಬರೊಂದಿಗೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಉತ್ತಮ ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು ಬೆಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ವೈಯಕ್ತೀಕರಣಗೊಳಸಲಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೊಡುಗೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಗಾವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಮಾವೇಶನವು ಇಂತಹ ಮಕ್ಕಳ ಅಗತ್ಯತೆಗಳು ಮತ್ತು ಹಕ್ಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಮುದಾಯವು ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಯನ್ನು ಬೆಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನೆರವು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೇ, ಇಂತಹ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದ ಫಲದಾಯಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಲು ಈ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಮುದಾಯವು ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಮಕ್ಕಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ, ಪೋಷಕರು, ವಾಹನ ಚಾಲಕರು, ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರು ಎಲ್ಲರೂ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ಒಡನಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಹೇಳ ಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರದ ಹಿಂದಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾದ ಸಾರ ಸಿಂಗ್ ಅವರ ತಂದೆ ಶ್ರೀಯುತ ಪ್ರಕಾಶ್ ಸಿಂಗ್ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ – "ವಿಶೇಷಚೇತನ ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಅವರು ಎದುರಿಸುವ ಸವಾಲುಗಳೆಡೆಗೆ ಸದಭಿಪ್ರಾಯದ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಬೆಳಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನಾನು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಭಾವಿತನಾಗಿದ್ದೇನೆ." ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಹಿಂದಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶೋಹುಮ್ ಖಾನ್‌ನ ತಾಯಿ ಸಬಿಹಾ ಖಾನ್‌ರವರು ದೈಹಿಕ

ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಮಕ್ಕಳು ಎಂದಿಗೂ ಏನನ್ನು ಮಾಡಲು ಬಾರದವರು ಎಂದು ತಾವು ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಮಗ ಶಿಶುವಿಹಾರ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಅವರು ಪದೇ-ಪದೇ ಭೇಟಿ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಇತರ ಪೋಷಕರೊಂದಿಗಿನ ಅವರ ಒಡನಾಟದಿಂದ ವಿಶೇಷ ಮಕ್ಕಳ ವಿಭಿನ್ನ ಅಗತ್ಯತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಅರಿವನ್ನು ಪಡೆದರು ಮತ್ತು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಗೆ ಸದಭಿಪ್ರಾಯದ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದರು ಎಂಬುದನ್ನೂ ಅವರು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಸೇತು(SETU) ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಹುಟ್ಟಿದಾರಾಭ್ಯ ಅಪಾಯದಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪರಿಣಿತರ ಒಂದು ತಂಡವು ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಉಪಕ್ರಮವು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅವಧಿಗಳು, ಗುಂಪು ಅವಧಿಗಳು ಅಥವಾ ಸಮನ್ವಯ ಅವಧಿಗಳಾಗಿದ್ದು ಮಗುವಿನ ಅಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಅವಧಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಮಾಲೋಚನೆಯು ಮಕ್ಕಳನ್ನು, ಆರೈಕೆ ನೀಡುವವರನ್ನು, ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು, ಜೊತೆಗಾರರು ಹಾಗೂ ಒಡಹುಟ್ಟಿದವರನ್ನು ಸಬಲಗೊಳಿಸಿ ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬೆಳಸುವಾಗ ಎದುರಾಗುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ನೀಡಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅನುಸರಿಸಲು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಸಮಯವನ್ನು ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿ ಮಗುವಿನೊಂದಿಗೆ ಕಳೆಯಲು ಇದು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತದೆ.

ವೃತ್ತಿ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಭಾಗವಾಗಿ, ನಮ್ಮ ವಿಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಕರು ವಿಶೇಷಚೇತನ ಯುವಜನತೆಗೆ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ತರಬೇತಿ ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಡಲು ಸಹ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಗುಣಾತ್ಮಕ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲಾರದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ದುರ್ಬಲರಾಗಿರುವ ಸಮುದಾಯದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಧನಸಹಾಯವನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಜಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೂಲಕ ಒದಗಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಸಮನ್ವಯ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಕ್ಕಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಪೋಷಕರಿಗೆ ನಡೆಸಲಾಗುವ ಕಾರ್ಯಾಗಾರವನ್ನು ಸಮನ್ವಯ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪೋಷಕರಿಗೆ ಒಬ್ಬರೊಡನೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಬೆರೆತು ಮಕ್ಕಳ ಕಾಳಜಿವಹಿಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಎದುರಾಗುವ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವಂತೆ ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ನಡೆದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೩ರಂದು ಆಚರಿಸುವ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಸಮರ್ಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ದಿನದಲ್ಲಿ, ನ್ಯಾಷನಲ್ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ನ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿರುವ ಕುಮಾರಿ ಪೂನಂ ನಟರಾಜನ್ ಪೋಷಕರನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾಗಿರುವ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ವೀಕ್ಷಕರಲ್ಲಿ ಪೋಷಕರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದರು.

ಆನಂದಲಕ್ಷ್ಮೀಯವರು ಮಾಡಿಸನ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ವಿಸ್ಕಾನ್ಸಿನ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಿಂದ ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಚೆನ್ನೈನಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ವಿನೂತನ ಶಾಲೆಯಾದ ವಿದ್ಯಾ ಮಂದಿರದ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಏಳಿಗೆಗೆ ಇವರು ಕಾರಣಕರ್ತರು. ಅನಂತರ ಇವರು ಲೇಡಿ ಇರ್ವಿನ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಇಲ್ಲಿ ಇವರು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಕಾಲೇಜಿನ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗುವವರೆಗೂ ಇದರ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನಿವೃತ್ತಿಯಾದ ನಂತರ, ಇವರು ಎಸ್‌ಇಡಬ್ಲ್ಯುಎ ಅಹ್ಮದಾಬಾದ್, ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಆರ್‌ಸಿ (ಬೇರ್‌ಫುಟ್ ಕಾಲೇಜ್) ಟಿಲೋನಿಯ ಮತ್ತು ವಾಲಂಟರಿಯಟ್, ಪಾಂಡಿಚೆರಿ ಹಾಗೂ ಬಾಲ ಮಂದಿರ ಚೆನ್ನೈ ಹೀಗೆ ಮುಂತಾದೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲರಾದರು. ಕಾಗ್ನಿಟಿವ್ ಡೆವೆಲಪ್ಮೆಂಟ್ ಅಂಡ್ ಸೋಷಿಯಲೈಸೇಷನ್, ರಿಸರ್ಚ್ ಮೆಥೆಡ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಕಲ್ಚರಲ್ ಆಸ್ಪೆಕ್ಟ್ಸ್ ಇವರ ಕೆಲವು ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು. ಇವರನ್ನು anandalakshmy@vsnl.net ಇಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು.